

گفتنی‌های فرمانده تیپ ۴۶ فجر سپاه از روزهای آزادسازی خرمشهر

نسل‌های فردا از عملیات بیت‌المقدس احساس غرور خواهند کرد

■ آرمان شریف

۵۷۵روز از اشغال خرمشهر می‌گذشت. عملیات بیت‌المقدس شامگاه ۱۰اردیبهشت ۶۱ آغاز شد و پس از ۲۴ روز در سوم خرداد با نصب پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران بر فراز مسجد جامع، خرمشهر از اشغال متجاوزان در آمد. جانباز «اسحاق عساکره» آن روزها فرمانده تیپ ۴۶ فجر سپاه بود و به همراه نیروهایش نقش زیادی در آزادی خونین شهر ایفا کرد. عساکره حرف‌های زیادی از آن روزها دارد و حالا در گفت‌وگو با «جوان» گوشه‌هایی از دیده‌هایش را بر ایمان روایت می‌کند.

■ ■ ■

شما قبل از جنگ جزو اولین نفرات مستقر در مرز بودید و از نزدیک شاهد اتفاقات آن روزها بودید. برای شروع خلاصه‌ای از آنچه در آن روزها در مرزمان می‌گذشت را توصیف کنید.
روز ۲۰، ۱۵ روز به شروع رسمی جنگ مانده بود. من از بدو شروع جنگ فرمانده عملیات سپاه ماهشهر بودم. در قالب یک تیم از طرف سپاه خوزستان به مرز اعزام شده بودیم. اوضاع در مرز متشنج بود. سپاه با وجودی که از نظر نیرو استعداد مقابله با دشمن را نداشت اما می‌خواست در جریان کار قرار بگیرد و بتواند اوضاع را کنترل کند. تهدیدات عراق هر روز جدی‌تر می‌شد. بنابراین به منطقه هویزه و هورالمظیم رفتیم و مستقر شدیم. هورالمظیم صد کیلومتر طول دارد که یک سر آن از تنگه چزابه شروع و یک سر آن به طلائیه ختم می‌شود. این دو محور، محورهای حمله عراق به اهواز بود. چند تیم در این صد کیلومتر مستقر بودیم که مهمترین آن سپاه اهواز بود. شهید جواد باقری فرمانده عملیات سپاه اهواز بود و وقتی دید من با نیروها هستم گفت با وجود شما ضرورتی ندارد من همراه نیروها باشم و خودش به اهواز برگشت و من همراه نیروها در مرز مستقر شدم.

درگیری‌ها بیشتر به صورت مبادله آتش توپخانه شروع شده بود. من از پاسگاه تنگه چزابه مسافتی به طول صد کیلومتر را طی می‌کردم و خیلی علاقه داشتم خودم را به محل درگیری‌ها برسانم. وقتی عراق به مرزهای کشور حمله کرد دقیقاً در معبری حساس مستقر شاهد و ناظر اتفاقات اولین روزهای جنگ بودیم. بعد از آن جنگ شروع شد و هشت سال طول کشید.

برای عملیات بیت‌المقدس از استان خوزستان چند تیپ وارد عمل شدند؟

در آن زمان خوزستان دو تیپ داشت که هر دو تیپ نقش مهمی در آزادسازی خرمشهر داشتند. در بدو تشکیل تیپ در سپاه مسئولیت فرماندهی تیپ ماهشهر به من داده شد. دلش این بود قبل از آن من فرمانده محور آبادان - ماهشهر بودم و در عملیات شکست حصر آبادان که عملیات فوق‌العاده مهمی بود من فرمانده محور بودم. بعد از دو سه عملیات بزرگی که چندان موفقیت‌آمیز نبود توانستیم جاده آبادان - ماهشهر را از عراقی‌ها بگیریم.

شکست محاصره آبادان و از دست دادن خرمشهر دیگر قدرت مانوری برای عراق باقی نگذاشته بود. خرمشهر کمر دشمن ما را شکست و تا کرد و ما سینه‌مان را جلو آوردیم. وقتی هنوز یاد آن روزها می‌کنم احساس نشاط و سرزندگی به آدم دست می‌دهد. اگر ۱۰۰ یا ۲۰۰ سال دیگر نسل‌های بعدی تاریخ را ببخوانند و قضاوت کنند می‌گویند ملت ایران دشمنی که چشم طمع به خاکش داشت دره‌ای از خاک ایران به دست دشمن بیفتد. این داشت را عقب راند و نگذاشت دره‌ای از خاک ایران به دست دشمن بیفتد

فتح خرمشهر در آن مقطع زمانی چه تأثیری بر روند جنگ داشت؟

می‌توان گفت عملیات بیت‌المقدس به عنوان شکست عراق و تغییر موازنه به نفع ما و دادن برتری به ایران به تعیین نیروی قوی‌تر در جبهه تیر خلاص را به عراق زد. عملیاتی بود که دیگر جای حرفی باقی نگذاشت. حاصل این عملیات باعث شد صدام فریاد کمک سر دهد. قبل از آن غرورش اجازه نمی‌داد به صورت علنی درخواست کمک کند ولی در عملیات بیت‌المقدس احساس کرد بنیان حکومتش در حال سقوط است و احساس عجز می‌کرد. با عملیات بیت‌المقدس ما خرمشهر را آزاد کردیم و به مرزهای بین‌المللی رسیدیم و فقط منطقه کوچکی مثل نفت‌شهر دست عراقی‌ها باقی ماند. ولی مسئله اساسی قابل طرح این بود که عراق دیگر مسئله‌ای را برای مانور دادن و تبلیغات نداشت. عراق دیگر نمی‌توانست بگوید من باشهرهای ایران فلان کار را می‌کنم و خواهم کرد. شکست محاصره آبادان و از دست دادن خرمشهر دیگر قدرت مانوری برای عراق باقی نگذاشته بود. خرمشهر کمر دشمن ما را شکست و تا کرد و ما سینه‌مان را جلو آوردیم. وقتی هنوز یاد آن روزها می‌کنم احساس نشاط و سرزندگی به آدم دست می‌دهد. اگر ۱۰۰ یا ۲۰۰ سال دیگر نسل‌های بعدی تاریخ را ببخوانند و قضاوت کنند می‌گویند ملت ایران دشمنی که چشم طمع به خاکش داشت را عقب راند و نگذاشت دره‌ای از خاک ایران به دست دشمن بیفتد. این به عنوان یک افتخار است. نسل‌های بعدی احساس غرور

■ اسحاق عساکره نفر اول از سمت راست

خواهند کرد که در این مقطع زمانی جلوی ارتش بعث اینگونه ایستادیم. وقتی نسل‌های بعدی در مورد ماقضات کنند می‌گویند این کار را به درستی انجام دادیم. با یک نگاه دیگر عملیات بیت‌المقدس غرور زیادی به ما داد. من فکر می‌کنم ما دچار غروری شدید که فکر کردیم می‌توانیم شتاب‌ده در هر عملیاتی پیش برویم و اسیر بگیریم. عملیات بیت‌المقدس یک زمینه اینچنینی در نیروهای خودی ایجاد کرد که شتاب‌ده عمل کنیم. به عنوان مثال در عملیات رمضان ناموفق عمل کردیم که همین باعث بالا بردن روحیه ارتش عراق می‌شد.

وضعیت توازن قوای دو طرف در عملیات بیت‌المقدس به چه شکل بود؟

به هیچ عنوان قابل مقایسه با هم نبودیم. من مثالی را از شکست حصر آبادان می‌زنم تا به خوبی متوجه تفاوت دو طرف شوید. در عملیات شکست حصر آبادان سهمیه گلوله ما روزی چهار گلوله خمپاره بود. اگر عراق ۴۰ گلوله روی سر ما می‌انداخت ما باید در جواب آن چهار گلوله می‌انداختم. ما هم می‌گفتیم ما که گلوله زیادی برای زدن نداریم پس این چهار گلوله را هم نمی‌زنیم. این چهار گلوله‌ها در یک سال محاصره آبادان به هزار گلوله رسید. خیلی سخت‌است وقتی دشمن، شما را با خمپاره می‌زند چندین ماه هیچ جوابی به آتش دشمن ندهید. تفکر ما این بود که این‌ها را را برای زمانی که می‌خواهیم حصر شهر را بشکنیم جمع کنیم. چون آن شب آتش تهیه می‌خواستیم و با کمبود مهمات کارمان سخت می‌شد. زمانی که قرار بود

عملیات حصر آبادان شروع شود به ما هزار گلوله خمپاره دادند. با ذخیره‌ای که انجام داده بودیم - دو هزار گلوله خمپاره داشتیم، وقتی عملیات را برای گرفتن جاده شروع کردیم محدودهای را که می‌دانستیم عراق می‌خواهد پاتک کند مورد آتش قرار دادیم. به مسئول خدمه خمپاره گفتیم تو دو هزار گلوله برای شلیک داری و دست‌باز است هر قدر آتش داری بر سر دشمن بریز. ما اینگونه جنگیدیم و پیروز شدیم.

دلیل اهمیت خرمشهر برای صدام چه بود؟

خرمشهر جزو بنادر بزرگ تجاری ما و بزرگ‌ترین شهر اشغال‌شده ما بود و عراقی‌ها اسمش را هم «معره» گذاشته بودند. حتی اسم هم برایش تعیین کرده بودند. تصور صدام این بود که وقتی خوزستان را بگیرد می‌تواند مردم عرب‌زبان خوزستان را علیه ایران بسیج کند، از آنها یک ارتش بسازد و دیگر ایران نمی‌تواند آن را از عراق پس بگیرد. صدام برنامه‌ریزی‌هایش را کرده بود که وقتی شهر را تصرف کرد چگونه آن را نگه دارد. سقوط خرمشهر هم از نظر اقتصادی برایمان آسیب بود هم شهر بزرگی بود که کلی تبعات جنگ‌زدگی برایمان داشت و هم از نظر حیثیتی خیلی برایمان سخت بود که خرمشهر مان را دست عراق ببینیم. وقتی در تنگه چزابه تانک‌های عراقی پاسگاه را گرفتند به یکی از دوستانم گفتم: اینها یکی از پاسگاه‌های ما را گرفته‌اند و من دارم می‌میرم و چگونه باید باین مسئله کنار آمد.

در پایان اگر نکته نگفته‌ای درباره اهمیت آزادسازی خرمشهر و عملیات بیت‌المقدس وجود دارد، بگویید.

در بحث‌های فنی عملیات بیت‌المقدس از تشی، پاسدار و بسیجی مثل برادر کنار هم می‌نشستند و برادرانه کار می‌کردند. عملیات بیت‌المقدس به درستی انجام شد و به ثمر رسید. مادر عملیات بیت‌المقدس ۱۰ هزار شهید دادیم و خرمشهر را آزاد کردیم. حالا اگر دو هزار شهید می‌دادیم و عملیات موفق نمی‌شد بازنده بودیم. اگر خرمشهر آزاد نمی‌شد خفت و خواریش برایمان می‌ماند. بعد از این همه سال وقتی به دوران دفاع مقدس نگاه می‌کنم می‌بینم خدا برای همه ما یک نقش قائل شده بود. مثلاً مرا در یک جایی قرار داده تا تأمین‌ترین باشم و بقیه هم همین‌طور. خدا به ما توانی داده بود که خارج از سن و سالمان بود. ما مدیون جبهه هستیم و کسی نباید فکر کند متنی دارد. ما به جبهه مدیونیم و باعث افتخار ما شد. من الان افتخار می‌کنم که آن زمان در خانه ننشستم و با تمام وجود در جبهه‌ها جنگیدم.

از راست به چپ

■ ۱- نوعی مرپا- از کشورهای حوزه امریکای شمالی و مرکزی ۲- شهر آرامگاه ناصر خسرو- از پهلوانان شاهنامه- بزرگان گفته‌اند که روزی‌اش را با خودش می‌آورد■ ۳- بعضی‌ها از چاه تشخیص ندهند- خشکی- سیر و سیاحت- بلندمرتبه■ ۴- طلا- سوغات تبریز- نمک- دور دهان■ ۵- تکیه کلام خانم‌ها- کشیدنی سواد بی‌سوادان- آبی■ ۶- از صادرات زیبای کشورمان - خانه ساحلی- نت ششم- پسوند شایهت■ ۷- عذسی دوربین- کلام معتبر- شلیک گلوله- از بیماری‌های عفونی■ ۸- مرّه نشده- مجموعه‌ای از داده‌های مرتبط در کامپیوتر- از زیبایی‌های صورت- صدمه و آسیب■ ۹- از نام‌های خدا به معنی قاضی و داور- منطقه‌ای در شرق تهران- سایه- لیست غذای رستوران■ ۱۰- ضمیر اشاره- راندن مزاحم- یورش- نیروی ویژه هواپرد■ ۱۱- ترس از خدا و اطاعت اوامر او- دانه خوشبو- غذای نوزادان■ ۱۲- مادر لر- فلز ریخته‌گری- بازپچه کودک- ننگ میان تهیهی■ ۱۳- سیم و کابل- فرش و گستردهی- از آن وارد می‌شویم- کلمه سوالی■ ۱۴- غذایی از تخم‌مرغ و اسفناج- این یکی را برای مجرم صادر می‌کنند■ ۱۵- دختر پادشاه روم و مادر اسفندیار- کشور آفریقایی همسایه کنیا و اوگاندا

از بالا به پایین

■ ۱- کنایه از کسی که لفظ قلم صحبت می‌کند- دهی در تهران■ ۲- سرشماری- بیماری التهاب حلق- بر ترازو رزشی■ ۳- در معدن به دنبال آن هستند- نویسنده انگلیسی رمان خیالی مرد نامربی- جنگل خاص مناطق سردسیری روسیه■ ۴- بنده و شما- زندان مسعود سعد سلمان- از خشکیار- نوعی زمین مسابقات تنیس■ ۵- فراوان و زیاد- بوی رطوبت- حرکت عده‌ای از مردم از سرزمینی به سرزمین دیگر- از اقمار مشتری■ ۶- بندگی- سفارش پیش از مرگ- زینت انسان■ ۷- تخم مرغ رنگی- زمان زودگذر- نگهبان کودک- پیامبر کشتی‌بان■ ۸- ظرف مسی بزرگ- درس خوانده- چهره مبلغ- بزرگ‌ترین نویسنده قرن بیستم ایرلند■ ۹- بلدرچین- پدر آذری زبان- قیم- بنده و شما■ ۱۰- هلاک و نیستن‌شدن- زاله- دوستی■ ۱۱- مخفف هستم- گرگ‌دارد- باران اندک- پایتخت کریمخان■ ۱۲- سریع خودمانی- موش خرما- نو و جدید- شام تمام■ ۱۳- بردش معروف است- حشره اجتماعی- پایتخت کشور فلسفه■ ۱۴- نخستین اختر شناس یونان- مالیاتی که از هر فرد می‌گیرند- آبی تیره■ ۱۵- شهر شیشه‌گران آلمان- دریانورد پرتغالی قرن ۱۵ و ۱۶ که ناوگان تحت فرماندهی‌اش برای نخستین بار آفریقا را دور زد و به هندوستان رسید

گفت‌وگو

گفت‌وگوی جوان با احمد سعیدی جانشین سازمان بسیج عشایری

۴۵۰ هزار نفر از عشایر بسیجی هستند

■ علیرضا محمدی

شاید آنها که سن و سال‌شان به اوایل انقلاب قد بدهد، دیدار تاریخی جمع زیادی از عشایر کشورمان با حضرت امام خمینی(ره) در ۲۹ اردیبهشت ۳۵ سال پیش را به یاد آورند. دیداری که طی آن حضرت امام فرمودند: «عشایر ذخیره انقلاب هستند» و به این سان اشاره به ارزش‌های نیفتده در اقوامی کردند که طی جنگ تحمیلی و سال‌های پس از آن پتانسیل‌های موجود در باورهای محکم خود را به خوبی نشان دادند. بسیج عشایر که به صورت خودجوش در سال‌های دفاع مقدس شکل گرفته بود، پس از آن نیز روند رو به رشد خود را ادامه داد تا اینکه در سال ۱۳۸۷ و با تأسیس سازمان بسیج عشایری، رسمیت بیشتری یافت و ۲۹ اردیبهشت نیز به یاد عشق و دلدادگی عشایر با ولایت فقیه روز این قشر نام‌گذاری شد. در ایامی که فاصله چندانی با روز این قشر نگرفته‌ایم، گفت‌وگویی را با احمد سعیدی جانشین سازمان بسیج عشایری انجام داده‌ایم که تقدیم حضور تان می‌شود.

به نظر شما ریشه‌های شکل‌گیری بسیج عشایری را باید در چه زمانی جست‌وجو کرد؟

در واقع باید تشکیل بسیج عشایری را به سال‌های اولیه پیروزی انقلاب و بخصوص به دوران جنگ تحمیلی مرتبط دانست. عشایر از ابتدای جنگ در قالب گردان‌های بسیج عشایر یا همان دفتر امور عشایری فعالیت می‌کردند. ابتدای جنگ هنوز لشکرهای رزمی سازمان یافته نداشتیم و نیروهای مردمی در جبهه‌ها حضور داشتند که عشایر نیز نقش بسزایی در آن زمان ایفا می‌کردند. اما به هر حال در مقطعی از جنگ تحمیلی فرمانده سپاه تصمیم گرفت که عشایر به صورت هدفمند در جنگ شرکت کنند و به این ترتیب دفتر امور عشایری در جنگ ایجاد شد. بعد از دفاع مقدس تاریخ فراز و فرودهای این قشر شاهد بی‌مهری‌هایی نیز بود که در نهایت سال ۱۳۸۷ سازمان بسیج امور عشایر به عنوان یک سازمان مستقل و به شکل رسمی تشکیل شد.

با وجود رشادتهای بسیار عشایر

باید تشکیل بسیج عشایری را به سال‌های اولیه پیروزی انقلاب و بخصوص به دوران جنگ تحمیلی مرتبط دانست. عشایر از ابتدای جنگ در قالب گردان‌های بسیج عشایر یا همان دفتر امور عشایری فعالیت می‌کردند

در دفاع مقدس خوب است بادی از شهدای شاخص این قشر داشته باشیم، گویا امسال شهید شاخص سازمان شما شهید علی غیوری‌زاده است؟

بله، سردار شهید علی غیوری‌زاده شهید شاخص قشر عشایر در سال ۹۲ هستند. او که در پرونده مجاهدت خود معاون اطلاعات عملیات لشکر امیرالمؤمنین ایلام را نیز دارد، مجاهدت خود را پیش از انقلاب آغاز کرده و پس از پیروزی و استقرار نظام اسلامی نیز

		۶	۳	۸	
۹		۶	۲		
	۳		۲	۱	
	۱		۵	۷	۴
			۸	۹	
۵					۱
	۹			۲	
		۴	۳		
	۷		۸		۹

۱	۲	۴	۶	۳	۷	۸	۵	۹
۹	۸	۶	۵	۲	۱	۳	۴	۷
۷	۳	۵	۸	۴	۲	۱	۷	۶
۸	۱	۲	۳	۶	۵	۹	۷	۴
۶	۴	۷	۱	۸	۹	۲	۵	۳
۵	۹	۳	۷	۸	۱	۲	۴	۶
۳	۹	۳	۷	۴	۲	۱	۸	۵
۲	۵	۴	۱	۷	۸	۳	۶	۹
۴	۱	۹	۳	۷	۸	۲	۵	۶
۳	۷	۲	۵	۸	۱	۶	۹	۴

جدول سودوکو

ارقام ۱تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

جدول کلمات متقاطع

پاسخ جدول شماره ۴۲۵۲

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۶	۱۵	۱۰	۵	۱۱	۱۶	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۲	۱۶	۱۱	۶	۱۰	۵	۱۵	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۳	۱۷	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۴	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳
۵	۳۱	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸
۶	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۷	۴۳	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۸	۴۴	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱
۹	۵۱	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸
۱۰	۵۲	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹
۱۱	۵۳	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۱۲	۵۴	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱
۱۳	۵۵	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲
۱۴	۵۶	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳
۱۵	۵۷	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴